

แนวปฏิบัติที่ดีด้านการวิจัยบนพื้นฐานวิชาการทางพระพุทธศาสนา

แนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง: การสร้างคู่มือแนวทางการปฏิบัติเพื่อขอรับรองจริยธรรมการวิจัย
ในคน

คณะผู้จัดทำ:

1. พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.
2. นายวิชิต ทองประเสริฐ
3. ดร.วนิชญา ชัยยา
4. นายสุทธิรักษ์ กัลยา

หน่วยงาน/ส่วนงาน: สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1. ประวัติหน่วยงาน/ส่วนงาน

สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการจัดตั้งเป็นหน่วยงานบริหารงานวิจัยตามภารกิจหน้าที่ ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540 ความในมาตรา 4 ว่า ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยชั้นมหาวิทยาลัยหนึ่งเรียกว่า “มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” และเป็นนิติบุคคล ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มจร) เป็นสถาบันการศึกษาทางพระพุทธศาสนาและศาสตร์สมัยใหม่ โดยมีพระภิกษุเป็นผู้บริหารสูงสุด เป็นสถาบันที่จัดตั้งขึ้นตาม พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2436 ต่อมาปี พ.ศ. 2489 ได้จัดการศึกษาในรูปมหาวิทยาลัยเรียกชื่อว่า “สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย”

จนมาถึงในปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติ “มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” เป็น “มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ” เป็นนิติบุคคล สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ เปิดรับพระภิกษุสามเณรและบุคคลทั่วไปเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ทั้งนี้มีส่วนงานที่จัดการศึกษาระดับคณะมี 5 คณะ ประกอบด้วย คณะศาสนาและปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย พร้อมกันนี้ มหาวิทยาลัยยังมีส่วนงานระดับวิทยาลัยอีก 3 แห่ง คือ มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ในพระสังฆราชูปถัมภ์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ และมีส่วนงานระดับวิทยาเขต 7 แห่ง ได้แก่ วิทยาเขตมหาเวชชีราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน วิทยาเขตล้านนา วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช วิทยาเขตร้อยเอ็ด และวิทยาเขตศรีล้านช้าง

สถาบันวิจัยญาณสังวร ได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2540 ตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการจัดตั้งส่วนงาน พ.ศ. 2540 เป็นหน่วยงานลำดับที่ 14 ของมหาวิทยาลัยตามข้อกำหนด

ดังกล่าว และได้มีประกาศมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการแบ่งส่วนงาน พ.ศ. 2541 เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2541 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนพิเศษ 100 ง เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2541 และเอกสารแนบท้ายประกาศมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เรื่อง การแบ่งส่วนงานระดับต่ำกว่ากองและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนงาน พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 29 เมษายน 2564 ได้แบ่งส่วนงานในสถาบันวิจัยญาณสังวร ออกเป็น (1) งานบริหารทั่วไป (2) ฝ่ายประสานงานวิจัยและวารสาร และ (3) ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แต่งตั้งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยญาณสังวร เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2541 และได้มีการบริหารงานส่งเสริมการวิจัยมาด้วยดี โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 ถึงปัจจุบัน

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีผู้บริหารที่ได้เข้ามาดำเนินการบริหารจัดการสถาบันหลายรูป ดังนี้ พระมหานวม สุจิตโต พระมหาทองเชิด กตปุญโญ, ผศ.ดร. พระมหาฉัตรชัย สุธตตชโย, ผศ.ดร. พระมหาบุญนา ฐานวิโร, ผศ.ดร. พระมหาฉวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร. และปัจจุบัน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2566 เป็นต้นมา พระมหาสมัคร มหาวิโร ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยญาณสังวร

2. ที่มาและความสำคัญ

นักวิจัยในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทำงานวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ ต่อยอดความรู้ และเพื่อประโยชน์ในทางปฏิบัติที่เป็นคุณแก่สังคมโดยรวม ภายใต้การกำกับของจริยธรรมการทำวิจัย และจริยธรรมการวิจัยในคน เพื่อประกันความน่าเชื่อถือ ยอมรับได้ ของงานวิจัย รวมทั้งการปกป้องผู้เข้าร่วมการวิจัย ซึ่งย่อมนำไปสู่การทำงานร่วมกันโดยตระหนักถึงศักดิ์ศรีความเป็นคน และสิทธิที่พึงมีในฐานะคนของกันและกัน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการวิจัยของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย การสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันระหว่างนักวิจัยในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงมีความสำคัญยิ่ง

เพื่อให้การทำวิจัยบรรลุเป้าหมาย นักวิจัยในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามแนวจริยธรรมการวิจัยในคนที่มีความเป็นสากล และมีความสอดคล้องกับการทำงานวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ต้องก้าวให้ทันความเปลี่ยนแปลงที่นับวันยิ่งรวดเร็วในทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ ความรู้และเทคโนโลยี วัฒนธรรม โดยทั่วไปแล้ว แนวทางจริยธรรมที่เป็นที่ยอมรับของนักวิจัย ได้แก่ รายงานเบลมอนต์ (The Belmont Report) แนวทางจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสภาองค์การสากลด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Council for International Organizations of Medical Sciences; CIOMS) ซึ่งแม้จะเน้นการวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์และสุขภาพ แต่เป็นประโยชน์ในแง่ที่ได้ให้แนวทางการนำหลักจริยธรรมที่เสนอในรายงานเบลมอนต์ไปใช้ในกรณีที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นกลุ่มเปราะบาง ผลประโยชน์ทับซ้อน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เป็นสถานที่วิจัย ซึ่งระบุความรับผิดชอบของนักวิจัย และกรรมการจริยธรรมการวิจัยไว้อย่างรัดกุมและครอบคลุม

สำหรับระบบและกลไกการขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นไปตามแนวทางจริยธรรมที่เป็นที่ยอมรับของสากล คือ หลักจริยธรรมพื้นฐาน (Basic ethical principles) หมายถึง หลักจริยธรรมที่เกี่ยวกับการวิจัยที่มุ่งปกป้องสิทธิ สวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมการวิจัย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมและด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักการของจริยธรรมการวิจัยและการปฏิบัติต่อผู้เข้าร่วมการวิจัยอย่างมีจริยธรรมจากแนวปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง นอกเหนือจากรายงานเบลมอนด์ และแนวทางจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสภาองค์การสากลด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้แก่ กฎนูเรมเบิร์ก (Nuremberg Code 1947) และปฏิญญาเฮลซิงกิ (The Declaration of Helsinki) ครอบคลุมหลักการสำคัญที่ใช้กับการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ได้แก่ (1) ความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและความเป็นมนุษย์ (respect for human rights and dignity) (2) ความซื่อสัตย์และโปร่งใส (honesty and transparency) (3) ความเคารพในความเป็นอิสระของแต่ละบุคคล (respect individual autonomy) (4) การขอความยินยอมโดยมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ (informed consent) (5) การปกป้องเฉพาะสำหรับบุคคลที่เปราะบาง (specific protection for vulnerable participants) (6) การคำนึงถึงประโยชน์และสิทธิ (consideration of benefits and rights) (7) การลดความเสี่ยงและอันตราย (minimizing risk and harm) (8) การปกป้อง ความเป็นส่วนตัวและการรักษาความลับ (privacy and confidentiality protection) (9) การแบ่งปันประโยชน์กับกลุ่มประชากรที่ด้อยโอกาส (benefit sharing with disadvantaged populations) (10) การยึดหลักความยุติธรรมในการกระจายประโยชน์และการแบกรับภาระการวิจัย (adherence to Justice principle in the distribution of benefits and burdens in research) (11) การเคารพและปกป้องสิ่งแวดล้อมและคนรุ่นต่อ ๆ ไป (respect and protect environment and future generations)

ในภาพรวมคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีการดำเนินการไม่แตกต่างจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของสถาบันอื่น ๆ มากนัก คงมีเพียงรายละเอียดบางส่วนเท่านั้นที่แตกต่าง เช่น แบบฟอร์มที่ใช้สื่อสารระหว่างนักวิจัยและคณะกรรมการ รูปแบบการประชุม และการจ่ายค่าธรรมเนียมใบรับรอง เป็นต้น ดังนั้นเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างนักวิจัยและคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงได้จัดทำแนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง การสร้างคู่มือแนวทางปฏิบัติเพื่อขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน ภายได้ ประยุกต์ วิธีที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างคู่มือแนวทางปฏิบัติเพื่อขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน คณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. เพื่อให้ นักวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินการขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

4. แนวทางการดำเนินการตามหลัก PDCA

ขั้นการวางแผน (Plan) การจัดการความรู้ เรื่อง การสร้างคู่มือแนวทางการปฏิบัติเพื่อขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน เริ่มต้นจากการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ประจำสถาบันวิจัยญาณสังวร ตามคำสั่งสถาบันวิจัยญาณสังวร ที่ 0008/2564 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ประจำสถาบันวิจัยญาณสังวร ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2564

คณะกรรมการจัดการความรู้ประจำสถาบันวิจัยญาณสังวร วิเคราะห์การจัดการความรู้โดยใช้แบบวิเคราะห์การจัดการความรู้ (KM-01) กรรมการและเลขานุการ จัดทำแบบสรุปการวิเคราะห์การจัดการความรู้ (KM-02) จัดทำแผนการจัดการความรู้ของสถาบันวิจัยญาณสังวร (KM-03) และมอบหมายให้ (1) นายวิจิต ทองประเสริฐ (2) ดร.วนิชญา ชัยยา และ (3) นายสุทธิรักษ์ กัลยา ทำหน้าที่ Facilitators

ขั้นดำเนินการ (Do)

ระยะที่ 1 การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ: พระมหามฆวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร. และคณะ ได้รวบรวมความรู้เกี่ยวกับการสร้างคู่มือแนวทางการปฏิบัติเพื่อขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ระยะที่ 2 การปรับปรุงและพัฒนาความรู้ให้เหมาะสม: พระมหามฆวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร. และคณะ ปรับปรุงและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการสร้างคู่มือแนวทางการปฏิบัติเพื่อขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่รวบรวมไว้ให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ระยะที่ 3 กระบวนการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้: นายวิจิต ทองประเสริฐ ดร.วนิชญา ชัยยา และนายสุทธิรักษ์ กัลยา นำความรู้ที่ผ่านการปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน 8 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 วันพุธที่ 23 สิงหาคม 2566 เวลา 13.00 – 15.00 น. ณ ห้องประชุมสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา จังหวัดนครปฐม ดร.วนิชญา ชัยยา ทำหน้าที่ Facilitator มีผู้เข้าร่วมจำนวน 5 รูป/คน ได้แก่ (1) ดร.วนิชญา ชัยยา (2) ดร.วสันต์ ฉายรัศมีกุล (3) นายวิจิต ทองประเสริฐ (4) นางนุชวลี กิจคำ และ (5) นายสุทธิรักษ์ กัลยา สาระสำคัญที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) ความรู้ที่นักวิจัยต้องมีในการขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน และ (2) การจัดทำเอกสารขอความยินยอม

ครั้งที่ 2 วันพุธที่ 20 กันยายน 2566 เวลา 13.00 – 15.00 น. ณ ห้องประชุมสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา จังหวัดนครปฐม นายสุทธิรักษ์ กัลยา ทำหน้าที่ Facilitator มีผู้เข้าร่วมจำนวน 3 รูป/คน ได้แก่ (1) นายสุทธิรักษ์ กัลยา (2) ดร.วนิชญา ชัยยา และ (3) นายวิจิต ทองประเสริฐ สาระสำคัญที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) การจัดทำ SOPs และ (2) องค์ประกอบของ SOPs

ครั้งที่ 3 วันพุธที่ 25 ตุลาคม 2566 เวลา 13.00 – 15.00 น. ณ ห้องประชุมสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา จังหวัดนครปฐม ดร.วนิชญา ชัยยา ทำหน้าที่ Facilitator มีผู้เข้าร่วมจำนวน 4 รูป/คน ได้แก่ (1) ดร.วนิชญา ชัยยา (2) พระมหามฆวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร. (3) นายวิจิต ทองประเสริฐ และ (4) นายสุทธิรักษ์ กัลยา สาระสำคัญที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) การจัดทำ SOPs และ (2) กระบวนการขอความยินยอม

ครั้งที่ 4 วันพุธที่ 8 พฤศจิกายน 2566 เวลา 13.00 – 15.00 น. ณ ห้องประชุมสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา จังหวัดนครปฐม นายวิจิต ทองประเสริฐ ทำหน้าที่ Facilitator มีผู้เข้าร่วม จำนวน 5 รูป/คน ได้แก่ (1) นายวิจิต ทองประเสริฐ (2) ดร.วนิชญา ชัยยา (3) ดร.วสันต์ ฉายรัศมีกุล (4) นายสุทธิรักษ์ กัลยา และ (5) นางนุชวลี กิจคำ สารະสำคัญที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) หลักเคารพในบุคคล (2) หลักประโยชน์ และ (3) หลักยุติธรรม

ครั้งที่ 5 วันพุธที่ 10 มกราคม 2567 เวลา 14.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา จังหวัดนครปฐม นายวิจิต ทองประเสริฐ ทำหน้าที่ Facilitator มีผู้เข้าร่วม จำนวน 8 รูป/คน ได้แก่ (1) นายวิจิต ทองประเสริฐ (2) พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร. (3) ดร.วสันต์ ฉายรัศมีกุล (4) ดร.วนิชญา ชัยยา (5) นายสุทธิรักษ์ กัลยา (6) นางสาววันดี บุญล้อม (7) ผศ.ดร.เกษภา ผาทอง และ (8) ผศ.ดร.วิญญู กิณะเสน สารະสำคัญที่ได้จากแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) การจัดทำเอกสารขอความยินยอม (2) การเข้าถึงผู้เข้าร่วมการวิจัย และ (3) การพัฒนาระบบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ครั้งที่ 6 วันพุธที่ 17 มกราคม 2567 เวลา 14.00 – 15.00 น. ณ ห้องประชุมสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา จังหวัดนครปฐม นายวิจิต ทองประเสริฐ ทำหน้าที่ Facilitator มีผู้เข้าร่วม จำนวน 4 รูป/คน ได้แก่ (1) นายวิจิต ทองประเสริฐ (2) พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร. (3) ดร.วนิชญา ชัยยา และ (4) นายสุทธิรักษ์ กัลยา สารະสำคัญที่ได้จากแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย การพัฒนาระบบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ครั้งที่ 7 วันพุธที่ 24 มกราคม 2567 เวลา 14.00 – 15.00 น. ณ ห้องประชุมสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา จังหวัดนครปฐม นายวิจิต ทองประเสริฐ ทำหน้าที่ Facilitator มีผู้เข้าร่วม จำนวน 3 รูป/คน ได้แก่ (1) นายวิจิต ทองประเสริฐ (2) พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร. และ (3) ดร.วนิชญา ชัยยา สารະสำคัญที่ได้จากแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย การพัฒนาระบบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ครั้งที่ 8 วันพุธที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567 เวลา 14.00 – 15.00 น. ณ ห้องประชุมสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศาลายา จังหวัดนครปฐม นายวิจิต ทองประเสริฐ ทำหน้าที่ Facilitator มีผู้เข้าร่วม จำนวน 3 รูป/คน ได้แก่ (1) นายวิจิต ทองประเสริฐ (2) พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร. และ (3) ดร.วนิชญา ชัยยา สารະสำคัญที่ได้จากแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย การพัฒนาระบบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขั้นตอนตามประเมินผล และนำผลไปพัฒนา (Check-Act) จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เมื่อดำเนินการถูกต้องย่อมส่งผลให้การขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถ้ามีการเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีด้านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคนไปยังบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง จะทำให้การขอรับรองจริยธรรมการทำวิจัยในคนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและบรรลุตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัยต่อไป

5. ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานการสร้างคู่มือแนวทางการปฏิบัติเพื่อขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. รับรอง (approve)
2. ขอให้ปรับแก้โครงการวิจัยวิจัยเพื่อรับรอง (minor revision)
3. ขอให้ปรับแก้โครงการวิจัยเพื่อพิจารณาในที่ประชุม (major revision)
4. ไม่รับรอง (disapprove)

6. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน ถ้าดำเนินการถูกต้องส่งผลให้มหาวิทยาลัยในภาพรวมบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในทางตรงข้ามหากดำเนินการไม่ถูกต้องก็จะเกิดปัญหา

7. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

การสร้าง ความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน ยังน้อยเกินไป ควรจัดโครงการอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน บางประเด็นที่นักวิจัยยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน เช่น ความเสี่ยง (risks) การประเมินความเสี่ยง (risk assessment) และประโยชน์โดยตรง (direct benefits)

8. ประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ

การขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยนั้น มีระบบ และกลไกชัดเจน ตลอดถึงมีเอกสารแบบฟอร์มและตัวอย่างในเว็บไซต์ที่สามารถโหลดมากรอกยื่นส่งได้ ส่งผลให้การขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและบรรลุตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัยต่อไป